

Byr(-býr)! (și: **ibyr!**) „strigăt cu care se mîna oile“. În ucr. cuvîntul este carpatic mai ales, cu numeroase derivate (necitate în /94, 136/), dintre care în v. M. circula: *býrkaty* „a striga astfel la oi“ (și: *zbýrkaty* „id.“; pentru acesta cf. rom. *a zbîrcăi* /46, II, 64/) și *brîčka* (-*brîčka*)! interj. și s.f. în graiul copiilor, *Brîčka*-antroponim. Pentru celelalte v. /30, I, 50, 46, 57; 54, 76 — aici se trimite însă la pol., slov., magh. *birka*/. După /27, 123/ e mai degrabă un împrumut din dacoromână decît o creație independentă (cum crede Rudnyčkyj /67, II, 123/) < *bîr!* (expr. *bîr (mîoară)!*) (/46, II 118, 68; 3, II, h. 385 și 386/)¹.

Ca(-Ca)! „strigăt pentru asmuțit cîinii asupra cuiva s. la vînat“. Cf. rom. (mold.) *ța!* (/75, 628; 68, 252, s.v. *cea* 2; 18, 891/).

Cîva! (și: **cîba!**) „strigăt cu care se alungă cîinii“. În /30, IV, 430/: *cîbă!* și *cîbé!* — în graiurile carpatice și cele de la Marea Neagră. Deși uneori rom. *fibă!* este explicat prin ucr. (/18, 893/, unde se trimite la ucr. *čiba!*, formă neatestată cu acest fonetism [!]), formele huțule cel puțin sînt modificate sub influență fonetică rom. De altfel, Șylo /76, 84—85/ derivă interj. *a-cîba!* direct din rom. *tîba!* [!] (< germ. *zibbe*).

Ču-ču! (și: **čo-čo; čikčo!**) „strigăt pentru chemat porcii“ (și substantivat, în limbajul copiilor: *čóčka, čičóka* s.f. „porc“). Cf. rom. *cio!* *cîu(c)!*, *cic!*, *cicio-cicio!*, *cicioa!* „id.“² (/4, 24: 46, I, 59, 99; II, 85/).

Hač! (și: **hač!**) „strigăt pentru alungat porcii!“ Pentru alte graiuri carpatice v. /30, I, 277/. Cf. rom. *haci!*, *hați!* „id.“ (/1, II, p. I, 377: „Și rutenii întrebuintează interj. *haci!* cînd alungă porcii“; 46, II, 100; 47, I, 175, 210/).

Hyj! (și: **hy!**) „strigăt pentru mînat vacile (și boii)“. Cf. rom. *hăi!* „id.“ /5, 60/. Altfel: /67, VII, 592, 593, 613; cf. cele spuse aici, p. 666, cu privire la interj. *hov!* „stai!“/. Derivat: vb. *hýjkaty* „a striga (la vite): *hăi!*“.

Hýrst! „strigăt pentru gonit oile din strungă în spătări, la muls“. Cf. rom. *hîrst!* „id.“ (/63, 165; 65, 14/).

Kýc! „strigăt cu care se alungă pisica“. V. în /30, I, 237/: *kec-kec!*; *kys, kys!*. Cf. rom. *cheț!*, *căț!* „id.“ (/46, I, 90, 100; II, 85; 47, I, 60, 164/).

Myč(-myč)! „strigăt cu care se cheamă pisica“ (și substantivat în graiul copiilor: *mýčka* „pisică“, termen de alintare, cu vocativul de apel: *mýčku* (-*mýčku*)!; mai rar: *mýča* și dim. *mýčúčka*). Din rom. reg. *mîț* (și interj. pentru pisici) < *mîță, mîțică*, cu pl. *mîțuci, mîțuce* (/2, f. 10—11, 728, 732; 48, II, h. 485/)³.

Na-ná! (și: **nińá-nińá!**) „strigăt cu care se cheamă vacile“ (și subst. în limbajul infantil: *nińáka* „văcuță“). Cf. rom. *nea!* „id.“ (< *nene(a)*), *neneá!* (/18, 532; 4, 49; 46, I, 61, 105/)⁴.

¹ Interj. *bîrco-bîr!* e tratată, dimpotrivă, ca rezultind din ucr. *birka* „oaie“ + interj. *bîr!* în [4, 17]. Contra — [66, 432], unde ucr. *birka* „un fel de oi“ < rom. *bîrcă* „oaie cu lina creață și mică Cf., însă, [77, 117—8; 19, 210; 67, II, 124], iar pentru interj. *byr!* și [36, 6].

² Cu punct de plecare în *cică* < (*pur*)*cică* ([1, I, p. II, 399]).

³ Cf. același împrumut în maghiară [19, 122]. V. discuția amplă a ariei acestui element, a sursei posibile (germ. dial. *Matz* „pisică“) și a eventualelor sale înrudiri mai largi în [81, 98—99].

⁴ În v. M. nu se întîlnesc cuvintele: *něna* (dim. *něńka, něńčka*), „mamă“ și *něno* „tată“ din alte graiuri ucr. carpatice [30, II, 552].